

Nr 80.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd åt avlidne medicine kandidaten J. G. Larssons minderårige son m. m.; given Stockholms slott den 17 februari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:0—2:0 hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. J. F. Almkvist.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Almkvist anför härefter:

1:0.

I skrivelse till kanslern för rikets universitet har *karolinska mediko-kirurgiska institutets lärarkollegium* gjort framställning om utverkande av proposition till 1928 års riksdag om beviljande av pension från allmänna indragningsstaten åt avlidne läraren vid institutet, medicine kandidaten John Gunnar Larssons änka och minderårige son. Såsom stöd för sin framställning har lärarkollegiet framhållit Larssons långvariga och förtjänstfulla verk-

Understöd
åt avlidne
medicine
kandidaten
J. G. Larssons
minderårige
son.

samhet i egenskap av biträdande lärare i kemi vid institutet och såsom lärare vid tandläkarinstitutet ävensom de ömmande omständigheter, i vilka hans efterlevande befinna sig.

Lärarkollegiet anför:

Sedan den nya examensstadgan av den 28 juni 1907 trätt i kraft och i kungl. brevet av den 26 juni 1908 anbefallts, att en kurs i allmän kemi skulle anordnas vid karolinska institutet, anställdes medicine kandidaten Gunnar Larsson att såsom biträdande lärare under läsåret 1908—1909 meddela den härför nödiga undervisningen. Detta förordnande har sedan dess, år efter år, förnyats, och Larsson har således under en tid av 20 år meddelat den grundläggande undervisningen i detta ämne, vilken undervisning han på ett i allo synnerligen förtjänstfullt sätt utövat. De löneförmåner han härför av statsverket uppburit utgjorde till och med juni månad 1924 2,500 kronor om året och därefter 3,700 kronor. Sedan 1900 — under 27 år alltså — har Larsson även varit anställd som lärare i kemi med metallurgi och läkemedelslära vid tandläkarinstitutet, för vilket uppdrag han ej uppburit ersättning av statsverket utan endast stadgade avgifter av de studerande. Även om denna undervisning har han inlagt synnerligen stora förtjänster.

Sedan Larsson den 16 april 1927 avlidit till följd av en häftigt förlöpande sjukdom, efterlämnar han hustru Emma Sofia Larsson, född den 17 april 1892, och en treårig son, utan några nämnvärda tillgångar. Till bevis härom hänvisas till bilagda prästbevis och intyg av boutredningsmannen.

Av det vid framställningen fogade åldersbeviset framgår, att Emma Sofia Larsson, född Andersson, som den 16 april 1927 blev änka, är född den 17 april 1892 samt att makarnas son John Ragnar är född den 1 april 1924. Intyget av vederbörande boutredningsman utvisar, att behållningen i boet vid bouppteckningen befanns vara 2,391 kronor och 15 öre.

Sedan *kanslern*, som funnit ifrågavarande framställning synnerligen behjärtansvärd, den 24 augusti 1927 hemställt om avlåtande till 1928 års riksdag av proposition i överensstämmelse med lärarkollegiets förslag, har *statskontoret* den 31 oktober 1927 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anført följande:

Såsom framgår av det i ärendet företedda åldersbetyget är Larssons änka född den 17 april 1892 och alltså endast 35 år gammal. Vid sådant förhållande och då, såvitt handlingarna utvisa, änkan Larsson är fullt arbetsför, torde anledning icke föreligga att åt henne söka bereda någon pension. Emellertid torde Larssons efterlämnade familj, bestående av änkan och en son, född den 1 april 1924, få anses vara i behov av understöd under sonens minderårighet; och skulle därför statskontoret vilja föreslå, att åt sonen utverkas något understöd av statsmedel. Om hänsyn tages allenast till den årsavlöning av statsmedel, som till Larsson utgick vid hans frånfalle, skulle för Larsson, om hans befattning varit förenad med delaktighet i civilstatens änke- och pupillkassa, gälla ett delaktighetsbelopp i kassan å 670 kronor; och skulle änkan med ett barn bekommit i pension från kassan 930 kronor. För ett barn utan pensionsberättigad moder skulle pensionsbeloppet hava belöpt sig till 670 kronor. I förevarande fall synes under-

stödet skäligen böra utgå med omkring 500 kronor för år. Statskontoret hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att avlidne läraren medicine kandidaten John Gunnar Larssons och hans efterlämnade änka Emma Sofia Larssons, född Andersson, minderårige son John Ragnar må från och med den 1 maj 1927 till och med utgången av det kalenderår, varunder han uppnår 18 års ålder, komma i åtnjutande av understöd från allmänna indragningsstaten till belopp av 504 kronor årligen.

På grund av de ömmande omständigheter, som i förevarande fall föreligga, anser jag mig kunna i så måtto förorda den i ärendet gjorda framställningen, att jag tillstyrker understöd åt Larssons minderårige son i anslutning till den uppfattning i frågan, som uttalats av statskontoret. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departementschefen.

att avlidne läraren vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, medicine kandidaten John Gunnar Larssons och hans efterlevande hustru Emma Sofia Larssons, född Andersson, minderårige son John Ragnar må från och med den 1 maj 1927 till och med utgången av det kalenderår, varunder han uppnått aderton års ålder, komma i åtnjutande av ett årligt understöd från allmänna indragningsstaten av 504 kronor.

2:o.

Rektor vid folkskoleseminariet i Göteborg har i skrivelse till skolöverstyrelsen den 31 oktober 1927 hemställt om utverkande av pension åt avlidne värmeskötaren vid seminariet Olle Olssons änka Ida Serafia Olsson, född Jonasson.

Pension åt
änkan Ida
Serafia
Olsson.

Enligt företett åldersbetyg är änkan Olsson född den 7 mars 1875. Hon lider enligt intyg av läkare av åderbräck å båda benen samt är i följd därav i rätt hög grad nedsatt till sin arbetsförmåga. Av handlingarna i ärendet framgår vidare, att hennes man varit anställd vid nämnda folkskoleseminarium från och med den 22 augusti 1912 till sin död den 22 september 1927 och därvid uppburit avlöning, som från och med budgetåret 1925—1926 fränsett tillfällig avlöningsförbättring och dyrtidstillägg uppgått till 1,425 kronor årligen, vartill kommit fri bostad med bränsle och lyse, att han sedan mars 1924 på grund av sjukdom varit urståndsatt att sköta sin tjänst, att makarna Olsson icke hade några barn i livet, samt att Olsson vid sin död efterlämnat ett sparat kapital på omkring 2,700 kronor.

Skolöverstyrelsen hemställer i utlåtande den 2 december 1927, under åberopande av riksdagens tidigare beslut i liknande fall, om pension åt änkan Olsson till ett belopp av 384 kronor årligen.

Statskontoret, som den 14 december 1927 yttrat sig i ärendet, finner det med hänsyn till föreliggande omständigheter billigt, att någon pension beredes änkan Olsson, samt tillstyrker bifall till överstyrelsens förslag.

Departementschefen.

Jag finner tillräckligt starka billighetsskäl tala för att liksom tidigare i liknande fall ägt rum jämväl åt änkan Olsson beredes någon pension. Mot det av myndigheterna föreslagna pensionsbeloppet har jag icke något att erinra.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att värmeskötaren vid folkskoleseminariet i Göteborg Olle Olssons änka Ida Serafia Olsson, född Jonasson, må, räknat från och med den 1 oktober 1927, under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

Vad departementschefen sålunda under punkterna 1:o—2:o hemställt, behagar, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.